

О.Ю. БОЧКО, В.Ф. ПРОСКУРА

ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ

 КОНДОР

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

О.Ю. БОЧКО, В.Ф. ПРОСКУРА

**ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ
НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ**

Навчальний посібник

Київ

2012

УДК 658.5+519.865
ББК 65.9(4УКР)49Я73
Б-86

Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів

(Лист № 1/11 - 10922 від 22.11.11 р.)

Рекомендовано до друку вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 28 квітня 2011р.).

Рецензенти:

Мікловда В.П., доктор економічних наук, професор, член-кор. НАН України (Ужгородський національний університет);

Ступень М.Г., доктор економічних наук, професор (Львівський національний аграрний університет);

Бітгер О.А., доктор економічних наук, в.о.проф. (Львівська державна фінансова академія).

Бочко О.Ю

Б-86 Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери : навчальний посібник / О.Ю Бочко, В.Ф. Проскура. - К: Кондор-Видавництво, 2012. -218 с.

ISBN 978-966-2781 -15-1

У посібнику висвітлено теоретичні, методологічні, практичні особливості процесу планування діяльності підприємств різних галузей невиробничої сфери в умовах сучасної ринкової економіки України.

Для студентів вищих навчальних закладів і коледжів, фахівців підприємств різних галузей, підприємців, аспірантів, магістрів, які вивчають економічні та управлінські дисципліни.

УДК 658.5+519.865
ББК 65.9(4УКР)49Я73

ISBN 978-966-2781-15-1

© О.Ю Бочко, В.Ф. Проскура, 2012
© Кондор-Видавництво, 2012

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	9
ЧАСТИНА 1. ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ	11
РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ СИСТЕМИ ПЛАНУВАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	11
1.1. Сутність поняття планування в умовах сучасності.....	11
1.2. Система планів підприємства.....	15
1.3. Внутрішньофірмове планування як метод ефективної діяльності підприємства.....	22
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ СИСТЕМИ ПЛАНУВАННЯ	30
2.1. Методологія планування діяльності підприємства.....	30
2.2. Принципи системи планування.....	34
2.3. Система показників, що використовуються при плануванні діяльності підприємства.....	37
РОЗДІЛ 3. ПЛАНУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	40
3.1. Характеристика та структура персоналу підприємства.....	40
3.2. Основні чинники зміни потреби в персоналі підприємства.....	41
3.3. Планування кількості персоналу підприємства.....	43
3.4. Основні показники планування кількості персоналу на підприємствах невиробничої сфери.....	51
3.5. Основні джерела надходження персоналу.....	56
РОЗДІЛ 4. ПЛАНУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ ТА ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	59
4.1. Планування продуктивності праці.....	59
4.2. Нормування праці на підприємстві.....	62
4.3. Планування фонду заробітної плати підприємств невиробничої сфери.....	66
РОЗДІЛ 5. ПЛАНУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	71
5.1. Сутність, завдання інвестицій та інвестиційного проекту	71
5.2. Планування інвестиційних проектів.....	74

Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери

5.3. Основні ризики інвестиційної діяльності та методи їх усунення	77
РОЗДІЛ 6. МАРКЕТИНГОВЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ	82
6.1. Планування комплексу маркетингових комунікацій.....	82
6.2. Маркетингове планування як елемент ефективної системи планування діяльності підприємства.....	90
6.3. Нормативно-правова база планування маркетингової діяльності підприємства.....	96
6.4. Планування асортименту та торгової номенклатури товару.....	99
РОЗДІЛ 7. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ..	103
7.1. Сутність та завдання фінансового плану.....	103
7.2. Оперативне та перспективне фінансове планування	107
7.3. Планування оборотного капіталу підприємства.....	110
7.4. Планування балансу доходів та видатків	112
7.5. Бюджетування як елемент забезпечення ефективної системи фінансового планування.....	117
РОЗДІЛ 8. ПЛАНУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	123
8.1. Поняття та зміст матеріально-технічної бази підприємства невиробничої сфери.....	123
8.2. Норми витрат матеріально-технічних ресурсів підприємства..	125
РОЗДІЛ 9. ОСНОВНІ РИЗИКИ У СФЕРІ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	128
9.1. Сутність та види ризиків у системі планування.....	128
9.2. Сутність та види втрат при плануванні діяльності підприємства.....	131
РОЗДІЛ 10. ПЛАНУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	134
10.1. Сутність стратегії планування розвитку підприємства.....	134
10.2. Особливості та основні етапи розроблення сучасних стратегій розвитку підприємства	137
10.3. Основні види стратегій розвитку підприємства в сучасних умовах.....	140

ЧАСТИНА 2. ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ.....	143
РОЗДІЛ 11. ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ.....	143
11.1. Специфіка діяльності готельного бізнесу	143
11.2. Планування створення готельного продукту.....	146
11.3. Процес планування та бронювання номерів у готелі.....	149
11.4. Планування розвитку діяльності готельного господарств.....	150
РОЗДІЛ 12. ПЛАНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	153
12.1. Основні поняття та види туристичної діяльності.....	153
12.2. Планування та розробка туристичного продукту.....	157
12.3. Планування туристичної діяльності	160
12.4. Перспективи розвитку туристичної діяльності в сучасних умовах.....	163
РОЗДІЛ 13. ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ.....	168
13.1. Характеристика підприємств громадського харчування та їх класифікація.....	168
13.2. Планування асортименту продукції підприємствами громадського харчування.....	171
13.3. Планування попиту на продукти та послуги громадського харчування.....	176
13.4. Планування діяльності ресторанного господарства.....	178
РОЗДІЛ 14. ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ.....	182
14.1. Планування банківської діяльності в сучасних умовах.....	182
14.2. Основні види планування банківської діяльності.....	185
14.3. Процес складання бізнес-плану у банку.....	187
РОЗДІЛ 15. ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	192
15.1. План діяльності страхової компанії.....	192
15.2. Поетапне планування надходження страхових платежів.....	195
15.3. Державна підтримка розвитку страхової діяльності та проблеми сучасності.....	197
ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК.....	200
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК.....	205